

følging, fordi de bruge deres Talefrihed an-
 gaaende en Forening og Landets Fremtid.
 Og saa dømme disse Herredsfogeder, eller i
 alt Fald en Herredsfoged paa Faldet nogle
 af disse Mænd for deres Tanker — ikke
 for deres Ord, men fordi de have tænkt,
 hvad Riffelforeninger kunne blive til; man
 tvinger Folk til at meddele deres Tanker om
 Landets Fremtid til disse provisoriske Dom-
 mere efter disse provisoriske Tiltaler beord-
 rede fra Justitsministeren, og naar man saa
 har faaet disse Tanker paa Papiret, saa ud-
 giver man dem for at være Gjæringer, og
 saa anvender man Straffelovens strengeste
 Bestemmelser om Fængsel mod saadanne
 Mænd. Seg siger, at Justitsministeren
 har ved at udgive en saadan Lov foranledi-
 get Brud paa den Retsstilstand, som vi ellers
 have været vant til at se opretholdt her i
 Landet. Men ikke nok med disse Forsølgelser.
 Justitsministeren har ogsaa brugt denne fore-
 løbige Lov tillige imod sine egne juridiske Theo-
 rier, som jeg udviklede i Gaar i den anden
 provisoriske Sag, lige imod sine theoretiske
 Regler at indsætte reisende Kommissions-
 dommere. Der er jo nu en Kommissions-
 sag under Arbejde i Anledning af Stiftelse af en
 Riffelforening mod nogle Personer, og jeg
 tvivler slet ikke om, at dette ægte provisoriske
 Ukrudt af en Retspleie vil flette os en lige-
 saa ubegribelig og forhadet Dom som den i
 Holstebro-sagen. Jeg tvivler slet ikke om, at
 Justitsministeren vil ved sin Praxis stad-
 fæste sin Theori om, at ingen Retspleie er
 saa foragtelig og saa forkastelig som den, han
 har indstiftet mod Holstebromændene og mod
 Redaktør Martin i Sorø og maasse mod
 nogle Andre. Det ville vi nok faae at se.
 Men derved vil der være givet et nyt Exem-
 pel paa, at ingen Regjering, som vil staa i
 den stabeligt Forhold til Befolkningen, bør
 befatte sig med at udsende reisende Kommis-
 sionsdommere. Alt dette sætter Justitsmini-
 sterens sig imidlertid ud over. Han bry-
 der sig ikke om Virkningen af denne
 Lov, men han tør ikke anlægge en Sag
 til Ophævelse af en Riffelforening. Efter
 Grundlovens § 87 bestaar nævnte Forening
 som lovlig, indtil den ved Dom er omstødt
 eller erklæret for at være ulovlig. Ingen
 Dyrighedskljendelse, intet Ministerpaabud kan
 opløse en Forening. Ministeren maatte jo
 have kunnet jaggive Riffelforeningerne, hvis
 de virkelig dannede et Arnested for Oprør
 her i Landet. Han maatte jo have kunnet
 gjøre sine Underfølgelser ved at følge Lands
 Lov og Ret ved at beordre et Søgmaal
 mod en saadan Forening og omfide erhverve
 Høiesteretsdom for dens Ulovlighed. Det

var den Fremgangsmaade, som vor Grund-
 lov og vor Retspraxis foreskriver, men den
 har Justitsministeren provisorisk ringeagtet
 og grovelig tilsidefat. Men det er jo dog
 ogsaa klart, at naar Ministeren ikke tør bruge
 Grundlovens Bestemmelser og sin egen Magt-
 fuldkommenhed til at anordne Tiltale, under-
 kjender han i Virkeligheden Lovens Virk-
 somhed og Nødvendighed. Det er jo ikke her i
 Landet noget eneste Sted gjort Misbrug af
 Befolkningens Ret til at anstafte Baaben;
 Justitsministeren vilde, hvis han havde været
 her i Dag, paa den Blads, han burde ind-
 tage, ikke have kunnet opløse et eneste Til-
 fælde, hvor det er indberettet til ham, at der
 skulde have været gjort Misbrug af Baaben,
 saaledes at Landets Sikkerhed eller Borgernes
 Stilling skulde være bleven foruroliget der-
 ved. Altsaa han kommer her med en pro-
 visorisk Lov, der gjør Indgreb i Styttefor-
 eningernes Stabelse og Udvilling, med en
 Lov, der angriber den grundlovmæssige
 Foreningsret, med en Lov, med hvilken i
 Gaanden han ikke en Gang tør anlægge no-
 get Sag mod nogen Riffelforening eller no-
 get Folkeævningsamlag. Tror han, at han
 kan faae det til at passere her gennem
 Rigsdagen, tager han ganske vist fejl; thi er
 der nogen Lov, som ikke stemmer med Folkets
 Opfattelse, have Møderne omkring i Landet
 i de sidste 6 Maanedere godtgjort, at det
 netop er denne Lov. Diebliskelig efter dens
 Udgivelse reiste alle Landets Provindser sig
 imod denne Lov, som et Indgreb i Borgernes
 Frihed, der var umotiveret og utaaleligt.
 Efter det Grundlag, hvorpaa § 25 i Grund-
 loven hviler, kan ingen Minister vente at
 faae en provisorisk eller foreløbig Lov til at
 gaa igennem Rigsdagen, naar den ikke stem-
 mer med Folkethingets Opfattelse, og jeg
 hæveder her som Noget, der er naturligt og
 en Selvfølge af den almindelige Valgret, at
 hvad der oprører Befolkningen, maa Folke-
 thinget jage bort som Uting og opløse som
 Ukrudt, saa at dets Blads ikke længer skal
 kunne ses eller opdages. Jeg holder mig
 derfor overbevist om, at Folkethinget ikke vil
 anse denne provisoriske Lov om Riffelvæsen
 og Baabenbrug for at være nødvendig, men
 for at egne sig til Forkastelse, og da den af
 den Grund ikke kan antages at stemme med
 § 25 i Grundloven, haaber jeg, at Thinget
 vil negte den provisoriske Lov Gyldighed og
 forkaste den med § 25 som Begrundelse.
 Jeg haaber, at dette vil ske gennem en
 Dagsorden, der indeholder denne Begrundelse,
 og det er den, som jeg herved har den Ære
 at overlevere Thingets Formand.